

O B S A H :

	Str.
Úvodem	5
 Tomáš ze Štítného:	
Životopisná a literární data	7
Výroky náboženského rázu:	
Bůh a učení o Bohu	7
Krása světa a moudrost Boží. — Není konce moudrosti Boží	9
Rovnost před Bohem. Svátost a pokora	10
Zlý čin — Bůh a svědomí lidské	10
Obecná moudrost	11
Neslibujte nemoudře. Napravte zlé. Nehryzte se navzájem	11
Snaž se činiti co můžeš dobrého, uskrovní řeči	12
Varuj se pýchy, ješitnosti, nepohrdej jinými, co umíš, máš od Boha	12
Učiniš-li co dobrého, darť jest jeho	13
Odporoz cizímu nedostatku. Nehnévej se, buď trpěliv	13
Protivenství utužuje, jděte úzkou cestou k životu a ne širokou ke smrti	14
Pravda	14
Kdo mele — mlynář nebo mlýn?	15
Důslednost přesvědčení	15
Čest člověka	15
Sklony k neřestem a jich vliv	15
Návrat k Bohu. Pokáním a prací do království nebeského	16
Smysl utrpení	18
 Jan Hus:	
Charakteristika	19
Výroky. — Hus a poslání národa českého:	
Z rekomendace bakaláře Jana z Prahy	20
Úkol národa a cesta k němu	21
Pravda a usilování o dosažení a utvrzení pravdy	21
Víra a svědomí	22
Láska k Bohu	23
Křesťanská svoboda, cnosti a hřichy	24
Milosrdenství Boží a ochrana před násilím	24
Boj o dobré na zemi	24
Vyvolení a zavržení od věčnosti	25
Odpuštění hřichů	25
Bůh a papež	25
Právo křesťana	26
Závěr	26
Svátostná konsekrace	27
Hus a ženy	27

Jan Žižka z Trocnova a Kalicha:

	Str.
Životopis	30
Zásady:	
Věrnost k Bohu a k lidem	30
Nedodrží-li slova, můžete mně láti	30
V boji buď statečný. Doufej v Boha. Pamatuj na statečnost starých Čechů	31
Bůh dal nám vítězství. Děkujme mu. Kajme se z hříchů	31
Z vojenského řádu Žižkova ze září 1423	32
Pokrok v obecném řádu pod vlivem učení husitských kněží	34
Válečná píseň: »Kdož jste Boží bojovníci«, její podstata a účín	35

Petr Chelčický:

Charakteristika	38
Výroky:	
Boj onen podnikati se měl pro život věčný	39
Kdo přemůže pokušení života, ten přijme korunu života	39
Bůh neopustí člověka v nouzi	39
Síla Boží v nás vchází vírou, skrze modlitbu a důvěru v zaslíbení Boží	40
Víra pravá dle písma, jemuž třeba porozuměti (Zákon Boží). — Úsilí křesťanské naděje. — Rovnost křesťanská:	
Bezpečnost důvěry v Boha	40
Posílte se v Bohu	40
Zákon boží a zákon lidský	41
Vláda božská a lidská	41
Víra jest základ všeho dobrého	41
Víra, její podstata a nutnost	41
Nekladte v Písmo, co tam není	42
Naučení z Písma bez násilí, vzděláním	42
Víra vše spásí	42
Hotové srdce k naplnění vůle Boží. Velká víra	43
Naděje	43
Víra bez naděje marná	43
Naděje — život věčný	43
Bez naděje života věčného, život sám nestojí za mnoho	44
Ideál života křesťanského. Rovnost všech	44
Dobré skutky pozdvihují srdce a sjednávají s Bohem naději	45
Moudrost lidská. Zdánlivá a vypočítavá	45
Každý musí sám o své spasení bojovat	45
Žádej moudrosti od Boha	45
Učín co v Tvé moci a Bůh Ti pomůže. Jsi-li v nebezpečí, modli se	46
Vynasnaž se	46
Opuštěný zákon	46
Kristus jest základem, víra a láska, které dále tvoří	46
Spása člověka ve vzdání se pozemských a přidržení se nebeských věcí	46
Víra bez skutkův jest mrtva	47
Dokonalost ve víře nelze provéstí mocí světskou	47

	Str.
Úctyhodná starožitnost některých staročeských rodů (pánů Zajíců, Černínů, Švihovských)	132
Tři velcí Čechové, narození v r. 1583	133
Práteleství Čech a Říše	133
Obřadnost v dopisech XVII. století dle dopisů Stránského	133
Úpadek národa, podnět k válce třicetileté a nešťastný výsledek téže:	
V době, kdy nebylo vojen, národ věnoval se činnosti výdělečné	134
Je-li nebezpečí, třeba zdvojnásobiti statečnost	135
Ne počet vojska, ale statečnost jeho rozhoduje	135
Podnět k válce třicetileté	136
Příčiny a ráz defenestrace z 23. V. 1618. Stavovský sněmovní soud	136
Tragika českého odboje	137
Nebylo obětavosti. Stavové nuceni dělati dluhy	137
Úpadek mravní v čes. národě s počátku XVII. století:	
Názor Ondřeje z Habernfeldu	138
» Jana Amose Komenského	139
» Jana Auvernesa o Čechách	140
» Skály ze Zhoře	140
» Mikuláše Dačického z Heslova	143
Opět názor Ondřeje z Habernfeldu	143
Moudrost Jana Amose Komenského:	
Životopis a literární data	144
Výroky:	
Bůh a člověk	144
Bůh všemohoucí a milosrdný	145
Bůh svým pavézou	145
Svědění dobré — ustavičné hody. — Manem Božím býti — největší sláva	146
Spodobení se Bohu	146
Desatero Boží přikázání	146
Světlo víry	147
Zásady zasvěcenců Božích	147
Služba bližnímu	148
Svět a jeho mrav	148
Touha člověka po libosti a pohodlí. — Vrtkavost lidská. — Cnost a štěstí. — Přizpůsobení se lidem. — Nezoufat. — Stůj na svém. — Vnitřní poklady sbírej	149
Stavy světa	151
Obchod	152
Nerovnoměrné rozdělení statkův ve světě. Náprava společnosti stavů, mezi zasvěcenými křesťany a otci duchovními	153
Charakteristika manželství	155

Právo a soudnictví:

	Str.
Smysl práva	156
Přetvářka a hluchota práva a vlád	156
Správa v království	157
Úkol juristův	157
U soudu	157
Šalomoun odhaluje pravý stav vlády	158
Vnější právo a svědomí	158
Škola	158
Učte od přirozených pocitův, z přírody, vše s příčinami	159
Štěstí národa:	
Co jest národ?	159
Vlastností každého národa jest, že sobě dobře chce	160
Šťasten národ	160
Zvrhlým pak národ	160
18 stupňův štěstí národa	160
Kdo vládne národy?	160
Kdo posílá vysvoboditele národa?	160
Soužití národův různých jazykův v jedné zemi	160
Kde rozmnožení blahobytu?	162
Když Bůh chce trestat, odejme národu vládu	162
Dobré zákony se uskuteční teprve dobrou správou. Jinak jsou zákony mrtvou literou	162
Vychování k jarosti a čilosti	162
Štěstí národa záleží také v dobrém vychování mládeže	163
Svoboda obecná	163
Špatný mrav a dobré zákony	163
Zbroj v míru	163
Naučení pro národ jedno potřebné (unum necessarium)	163
Odkaz národu českému	165

Bohuslav Balbín:

Podněty k probuzení a obrození národa již v XVII. století	167
O starobylosti slovanských řečí	167
O rozsáhlosti osídlení Slovanů	167
Úkol lásky k řeči a vlasti	168
Nenáviděti rodný jazyk — tot' barbarský zločin	168
Nebezpečí pocházející ze stran v národě	168
Balbínův posudek o bitvě na Mor. Poli r. 1278	168
Soud Boží	169
Příčiny sociálních bouří	169
Kořistníci váleční	169
Potlačení řeči a mravů národa — známkou zhroucení země	169
Neutiskuj lidu!	169
Poroba země — bída národa	170
Pravda a její jistota	170
Modlitba Balbínova k sv. Václavu	171

Zneužití učení Kristova	47
Libovůle vykladačův písma	47
Znění písma a ne pozdější dodatky	47
Spása milostí boží	48
Kněží. — Nemluví ani o Husitech lépe	48
Papežský blud	48
Třeba rozuměti v duchu Písma	49
Šafářství	49
Nenaučí se křesťanské nauce násilím, češtině němčinou	49
Víra a vrchnost	49
I zlý slouží vůli boží	50
Dobrý střelec uhodí v prostředek	50
Rovnost, pokora, vzájemná služba lidí, buď zásadou křesťanskou	50

Moc světská a vztah téže k moci duchovní:

Troji lid	51
Dvoji podstata a úkol moci světské a duchovní	51
Přísnost vlády nutná	52
Úkol vlády: udržeti pořádek	52
Světská moc — brání křivdě	53
Příčina bázně světské	53
Bezprávi a msta — poslušnost a pokora	54
Poslušnost a revoluce proti vládě	54
Spravedlnost lidská	54
Moc nestará se o důvod k násilí	55
Obrana církve, chudých, vlasti	55
Vztah církve a moci světské	55
Církev a stát	55
Proti zákonům božím vymyšlena práva	56
Rád světský a duchovní, jich protiva a doplňování	56
Lid pro pány a úřady	56
Pýcha a zřetnost vlád	57
Vznik šlechtictví	57
Zneužití meče	57
Meč, který kdo zapomněl doma — nepomůže	57
Proč se právo koná a proč se mu lidé podřizují	58
Kdy moc světská i duchovní mají stejné cíle	58
Křesťan, který plní příkazy dobré moci světské, Bohu se líbí	59
Násilí nespojí, leč duch	59
Neodpírej zlému zlým	59
Nečiň zle, trp! Neodpírej zlému	60
Rovnost křesťanská	60
Bratrství lidí, dle zákona křesťanského	60
Bojuj v duchu božím, nezabíjej	61
Nezabiješ nikdy a nikoho	61
Odpor v učení církvi o vraždě a zabítí	61
Právo na zabítí člověka ve jménu spravedlnosti	61
Vnitřní síla překoná násilí	62
V boji dokonale státi	62
Nutno však v boji státi statečně	62
Touha ve vlastním těle po neřesti	62
Rádný důsledný boj	63

	Str.
Srdce ve světě lidí světských	63
Vol raději svou než cizí škodu	63
Rád křesťanský	63
Snese církev Kristova násilí?	64
Rád Kristův varovati se musí násilí	65
Dobro — zlo, ctnost — neřest, násilí a vítězství zákona božho:	
Mez rozumu	65
Svatost na zemi opatřuje vstup do nebe	65
Boj proti žádostem těla	66
Čistota — dar boží	66
Člověk neumí sloužiti ještě bez odměny	66
Dobrý příklad	66
Smrt čeká na každého	66
Spravedlnost světská dle důkazův	67
Dědičnost půdy. Země boží	67
Ženy osudem lidí	68
Krása ženy a její svůdnost. — V ženách krása a libost jest	68
Přirozenost ženy vzněcuje muže	68
Panensví a poctivé vdovství	69
Krása, která dráždí, nesnáší se s náboženstvím	69
Svůdné neřesti	70
Zlí kněží	70
Bohatství a přepych na úkor chudiny	70
Kdo nedělá, nejez	70
Vykořisťování lidu selského šlechtou	70
Zvyky obchodu a nedovolené praktiky	71
Vzájemnost občanstva v městech	71
Křesťan	71
Lichva	71
Měšťan dívá se shora na lid venkovský	72
Učenci	72
Zlo nemine	72
Žádosti těla lidského a jejich vliv na činy lidské	72
Dábel a jeho moc	74
Účinky trpělivosti zničí samolibost chvály	74
Zjevné a skryté hříchové	74
Nedomýšlíme konce	74
Pýcha a srdce lidské	75
Srdce v člověku jest zkriveno a zkaleno	75
Pýcha pro sebe samého	75
Málo jest lidí sprostných	76
V srdci se ponížiti máme. — Přemáhej zlé v počátcích	76
Vítěz a morálka	76
Ztracený boj	76
Samolibost lidská	76
Dábel králem pyšných	77
Prostředek proti pýše — víra a přikázání boží	77
Moudrost — světlo boží	77
Prostředky pomocné člověka	77
Třeba se soustředit	77
Smělé srdce	78

	Str.
Píle a přičinlivost	78
Mnoho starostí pro potřeby rodiny a hospodářství	78
Pozoruj vše vnitřníma očima a rozsuzuj v rozumu dle pravdy	78
Boj s tělem vybojuj statečně	79
Dvojí oklamání	80
Lakota	80
Mrav vyšších tříd za Chelčického, jich neřesti a pych	80
Šenkují zlost	81

Hesla starých českých rodův ze století XVII. a XVIII.:

Poznámka literární	82
Ze staročeských památníkův Čes. nár. musea v Praze a Černínského archivu v Jindřichově Hradci:	
Zdeněk Berka z Dubé a Lipého	82
Mikuláš Beřkovský ze Šebířova	82
P. Jindřich Blažek, křížovník s červenou hvězdou	82
Bernard Bolzano	82
Tycho de Brahe	83
Václav Březina	83
Diviš Březský z Ploskovic	83
Václav Budovec z Budova	83
Jan Bukovanský z Bukovan a na Bukovanech	83
Krištof Bedřich z Canicův na Dalwici	84
Matyáš Čechtický	84
Mikuláš Dačický z Heslova	84
Lukáš Dembinský z Dembiné	85
Jan Dentulin z Turtelsteina	85
Maxmilián kníže z Ditrichstějna, kardinál a arc. olomoucký	85
Jan Dobřenský z Dobřenic	85
Petr Dobřenský z Dobřenic	85
Bořek st. Dohalský z Dohalic	85
Mikuláš Bořek Dohalský z Dohalic	85
Stanislav Bořek Dohalský z Dohalic	86
Václav ml. Bořek Dohalský z Dohalic	86
Eliáš Dřevohostický	86
Jan Doupovský z Doupova	86
Zikmund Fefferius	86
Martin Fruewein z Podoli	86
Jiří Gerštorf z Gerštorfu	87
Oldřich z Gerštorfu	87
Bohuš Glaubic z Bučiny	87
Florian Griespek z Griesbachu	87
Vilém Grill z Grillova	87
Vít Hynek z Grunova	87
Bartoloměj Hájek	87
Jan Rudolf Harant z Polžic a Bezdružic	88
Jiří Harant z Harasova, na Rađeníně a Choustniku	88
Jan z Hasenburgu	88
Václav Haugvic z Buskupic	88
Karel Held z Kementu	88

	Str.
Antonín sv. p. z Heritesů	88
Michael Wolfgang Herštejnský z Herštejna a Velhartic	88
Radslav Hlavsa z Liboslavi	88
Zdenek hrabě z Hodic a Olbramovic	88
Petr Horecký z Horky	88
Daniel Hořepnický	88
Albin z Choltic	88
Karel Chotek z Chotkova	89
Josef Jestřebský z Jestřebic	89
Valentin Bernard Jestřebský z Jestřebic	89
Jan Jestřebský z Rýzmburka	89
Zikmund Kanický	89
Kašpar Kaplíř ze Sulevic	89
Mikoláš Keblanský ze Hvozdna	89
Krištof Kober z Koberšperka	89
Václav Kochan z Prachové	89
Valentin Kochan z Prachové	90
Oldřich z Kolovrat	90
Karel z Kolovrat	90
Julius hr. z Kolovrat	90
Maxmilián Krakovský z Kolovrat	90
Jan Jiří Kostomlatský z Vřesovic	90
Daniel Koukol	90
Simeon Koukol	90
Karel sv. p. z Kounic	90
Lev Vilém z Kounic	91
Václav Koutek z Minic	91
Julius z Krajku	91
Zikmund Kropáč z Krymlova	91
František Lautner, lékař v Chebu	91
Jan Lejl, apatykář	91
Jeroným Lev z Libína	91
Karel Libenický z Vrchovišť	92
Václav Litický ze Sonova	92
Zachariáš Litomil Lithomirsenus Bohemus	92
Vilém starší z Lobkovic	92
Adam Lorecký ze Lkouše	92
Šimon Luka z Bohuslavic	92
Jindřich Otta z Lossu	92
Jiří ml. Lukavský z Renec	92
Augustin Malinovský z Hlaváčova	92
Matěj Ignác Malovec z Malovic	93
Michal Malovec z Malovic	93
Vilém Malovec Kosoř z Malovic	93
Bernard z Martinic	94
Ferdinand z Martinic	94
Hynek Mečerad z Rejhnwaldu	94
Bohuslav z Michalovic, vicenotář království českého	94
Václav Michl	94
Rafael Mišovský ze Sebuzziny	94
Adam Ignác Mladota ze Solopisk	94
Jan Moravec z Frymburka, na Mímoni a Slatině	94
Karel Mracký z Dubé	94

	Str.
Zikmund Myslík z Hyršova	94
Petr Vok z Náchoda	95
Mikoláš Nitschwitz	95
Hertvig z Nostic	95
Jan Obitecký z Obítec	95
Vilém Jindřich Odkolek z Oujezdce	95
Oneš z Březovic	95
Ludvík Pecingar z Bydžína	95
Pavel Pecingar z Bydžína	96
Jan Pelhřimovský z Vyškočic	96
Wolf Gothart Perglar z Perglasu	96
Kristina Poňatovská z Duchníku	96
Jiří Posádovský z Posádova	96
Jindřich z Písnice	96
Jan z Proseče	96
Jan Křištof Proskovský z Proskova	96
Adam z Předbořic	96
Josef Vojtěch z Předenic	97
Jindřich Oldřich Příchovský z Příchovic	97
Petríček z Prusinovic	97
Samuel Radešínský z Radešové	97
Leopold Radimský ze Slavkova	97
Vilém z Radkova	97
Vilém Robmháp ze Suché	97
Kašpar Rotenberský na Stablovicích	97
Hynek z Roupova	97
Václav Vilém z Roupova	98
Bohuslav Rozín z Javorníka	98
Vok z Rožmberka, Břežan	98
Heřman nejstarší z Řičan na Kosově Hoře	98
Jan Litvín z Řičan	98
Pavel z Řičan	98
Oldřich z Řičan	98
Vilém z Rottálu	98
Oldřich Sedlecký z Oujezdce	98
Bedřich Sedlnický z Choltic	99
Jiří Sedlnický z Choltic	99
Jan Sezima ze Sezimova Ústí	99
Jan Silberius Poděbradský	99
Jan Vilém Frant. Skála ze Zhoře	99
Šimon Skála z Kolince	99
Rudolf Skuherský	99
Jiřík Slatinský ze Slatinky	99
Adam Slavata	99
Ferdinand hr. Slavata	100
Ludvík Slavkovský ze Skalice	100
Hanuš Srnovec z Varvažova	100
Kašpar sv. p. ze Starhemberka	100
Jan Adam ze Štensdorfu	100
Jan starší Strojetic	100
Jiřík Svěchina	100
Jindřich Šanovský ze Šanova	100
Štěpán Střela z Rokyc	100

	Str.
Křištof Šeliha z Rouchova	101
Kateřina sl. Šereny-ová	101
Polyxena hr. Šereny-ová	101
Jaroslav Šip z Bránice	101
Anna Škopková, rozená Jestřibská z Ryzmberka	101
Václav st. Šlechta ze Všehrd	101
Jan Albin hr. Šlik	101
Jindřich hr. Šlik	101
Julius hr. Šlik z Pasaunu	102
Křištof hr. Šlik	102
Ondřej Jáchym Šlik	102
Joachim Špetle z Janovic	102
Matyáš starší ze Štampachu	102
Petr Švajnoch z Borové	102
František Krušina ze Švamberka	102
Jan sv. p. Krušina ze Švamberka J. E. Doležálkovi	103
Jan Jiří ze Švamberka	103
Jan Vilém ze Švamberka a na Heidtě	103
Hynek Václav Leopold Krušina ze Švamberka	103
Šimon Krušina ze Švamberka	103
Václav Krušina ze Švamberka	103
Mikuláš Talacko z Ještětic	103
Jaroslav Tamchýn z Doubravice	103
Křištof z Teufenbachu	103
Karel Hynek Thám	103
Arnošt hr. Thun	103
František hr. Thun	104
Karel hr. Thun	104
Leopold hr. Thun	104
Jindřich Matyáš z Thurnu, plukovník	104
Rudolf kníže Thurn-Taxis	104
Jan Frant. Turek ze Sturmfeldu	104
Karel Tvorkovský z Tvorkova	104
Stanislav Ulický z Plesnic	104
Matyáš Ursus (Nedvěd)	104
Albrecht z Waldštejna, vévoda Frýdlantský	104
Maxmilián hr. z Waldštejna	104
Vilém hr. z Waldštejna	104
Zdeněk hr. z Waldštejna	105
Veronika z Vejtmile	105
Christ. Wernhardt	105
Daniel Vetter	105
Jan Vetter	105
Jiří Vitho ze Rzávého	105
Nathanael Vodňanský z Uračova	105
Vojtěch Vohanský z Vohančic	105
Samuel Wolf Hlohovský	106
Mikuláš Vopršál z Jetřichovic	106
Václav Vratislav z Mitrovic	106
Vladislav Vratislav z Mitrovic	106
Vojtěch Vratislav z Mitrovic	106
Zdeněk Eusebius Vratislav z Mitrovic	106
Hynek Bruntálský z Vrbna	107

	Str.
Jan starší Vostárek z Vacetína	107
Nikodem Vostárek z Vacetína	107
Jiří Bořek z Záchrastan	107
Jiří Zikmund ze Zástřizl	107
Vilém Jan Žampach z Potenštejna	107
Karel z Žerotína	107
Viktorin z Žerotína	108
Anna Žerovská z Žerovic	108
Z různých památníkův — mimo sbírku Nár. musea:	
Ferd. Menčík	108
Průpovědi z desk zemských	109
Průpovědi z knihy vinařské v Kutné Hoře	110
Průpovědi z knihy mnichovohradištské:	
Daniel Kojetínský	111
Matouš Hraběšinský z Hraběšína	111
Nápis v Opočenském hradě	111
Gruntovní knihy města Poličky	112
Gruntovní knihy města Skutče	112
Na památné minci mor. rev. stavův z r. 1619	112

Pavel Stránský ze Zapské Stránky:

Životopisná a literární data	113
Názory politicko-právní o čes. národě a státu:	
Bohatství a moc království českého	115
Svrchovanost národa	115
Znaky svrchovanosti národa	116
Obec království českého účastna svrchovanosti	116
Znak českého státu	116
Sněm český	116
Co směli otcové, i synům volno (výklad práva)	117
Kráľ buď správcem práva, ne krčmářem království	117
Posvátnost královského slova a jeho závaznost	117
Starobylé korunovační obřady české	118
Čechové volili si za krále osoby dle udatnosti a smyslu pro spravedlnost	118
I my jsme muži!	119
Vliv zvyku a náklonnosti v stát. poměrech. (Konservativnost, staro- bylost řádů trůnních.) Volba dědiců za krále české	119
Posloupnost českých králů	119
Dobrý příklad králů vůbec a zejména v životě manželském a ro- dinném Čechů	119
Muž a žena na trůně	120
Některé osobnosti českých králů	120
Vladislav I., r. 1117; Václav III.; Karel IV.; Ladislav Pohrobek. Podmínky přijetí cizince do stavů českých. — Vyloučení cizinců ze správy království	121
Povinnosti měšťana v čes. městech	121
Velká Morava	121
Samospráva zemí přivtělených	121

Obecný právní řád:

	Str.
Starobylost zákonů, právních zvyků a jich závaznost, jak pro krále, tak i národ	122
Platnost češtiny v královské kanceláři	122
Lehkovážná změna práva — škodí	123
Čas a zkušenost v právu	123
Názor zkušenějších a výrok důmyslných necht' v závažném sporu rozhodne	123
Kde větší povinnost, i větší zájem	123
Účinnost rozsudků soudních v čes. právu	123
Násilí — hubí právo	124
Zlehčování mince — ochuzuje národ	124
Vlasti čest	124

Přednosti a zvláštnosti českých krajů. — Český krajový humor dle Stránského:

Trojí — co zřídka dobré	124
Dobrá úroda žatecká stačí k odvrácení hladu v celém národě. — Proslulost žateckého piva — zvaného Samec	125
Čím slynyly jiné kraje Čech	125
Plzeňsko	125
Nepříznivé vlastnosti obyvatel krajů některých	125
Žatečtí, lounští, litoměřičtí, nymburští, ve Vysokém, Vysoké Mýto, Pardubice, Beroun, Most, Čes. Krumlov, původ jména Domažlic	126
Přeloučský moudrý nález	127
Smlouva přátelského spojení, poplatnost či poměr lenní	127
Boleslava I. smlouva	127
Kníže Oldřich	128
Jan ze Šternberka	128
Král český Ferdinand I. a jeho stanovisko k říši	128

Náboženství a stav duchovní u Čechů. — Podstata reformačního hnutí českého . . . . .

Řád náboženský potřebuje učitelů	129
Odkud ctění Boha, jaká bohoslužba nejlepší	129
Hlavní bohové pohanských Slovanů	129
Lidové označení slovanských věrozvěstův	129
Čeští biskupové voleni po potazu u duchovenstva na sněmu a jmenování králem	130
Kněží staročestí nejen učili a kázali, byli stát. kancléři, nýbrž rozuměli i knížecí kuchyni	130
Jan Hus. — Husité a boje Husitů	130
V upálení Mistra Jana Husa viděli stavové čeští a moravští, shromáždění na sněmě, potupu celého národa a žádají po císaři a koncilu zadostiučinění	131
Modlitba Stránského	131

Čechové a Němci:

Jich charakteristika. — Charakteristické vlastnosti Čechův	131
Aeneas Silvius. — Kronika Zbraslavská	132
Svědectví a hodnověrnost starých Čechův	132